

Народно читалище "Просвета – 1923"

Община Плевен, с.Ясен, ул. "Георги Димитров" 37
GSM 0882 997959; E-mail: prosveta_qsen@abv.bg

УСТАВ

НА

**НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ
„ПРОСВЕТА-1923“**

СЕЛО ЯСЕН

Н а р о д н о ч и т а л и щ е “ П р о с в е т а – 1 9 2 3 ”

Община Плевен, с.Ясен, ул. “Георги Димитров” 37
GSM 0882 997959; E-mail: prosveta_qsen@abv.bg

УСТАВ **на Народно читалище „Просвета - 1923”** **с. Ясен, община Плевен**

Народните читалища са уникално достояние на българския народ. Създадени в епохата на националното Възраждане, те имат неопенима заслуга във формирането на нашата душевност и култура, пример са за силата на националния дух. Народните читалища имат исторически принос за запазването и развитието на българския език, за зараждането на театралното, музикалното и други изкуства в България, за развитието на библиотечното и музейното дело, за одухотворяването на живота на народа.

Глава ПЪРВА **Общи положения**

Чл.1.Народно читалище „Просвета-1923” е независима, самостоятелна, самоуправляваща се културно-просветна организация на населението от с. Ясен, община Плевен. То се изгражда и работи на принципите на демократизма, доброволността и автономността.

Чл.2.В читалището членуват български граждани без ограничения на възраст, партийна, етническа и религиозна принадлежност.

Чл.3.Читалището работи във взаимодействие с учебните заведения, културни институти, обществени и други организации, които извършват културно-просветна дейност.

Чл.4.Читалището поддържа отношения на сътрудничество и координация с държавните и общински органи и организации, на които законите възлагат определени задължения към него.

Чл.5.Читалището може да се сдружава с други читалища на местно и национално равнище.

Чл.6.Читалището е юридическо лице с нестопанска цел по закон, със седалище и адрес на управление: с. Ясен, общ. Плевен, ул. „Георги Димитров“ № 37.

Глава ВТОРА **Цели и задачи**

Чл.7.Цел и задача на читалището е да създава, опазва и разпространява духовни ценности, да развива творческите способности и да задоволява културните потребности и интереси на населението, да създава условия за общуване между хората, да организира и подпомага културни прояви в с. Ясен.

Н а р о д н о ч и т а л и щ е “ П р о с в е т а – 1 9 2 3 ”

Община Плевен, с.Ясен, ул. “Георги Димитров” 37
GSM 0882 997959; E-mail: prosveta_qsen@abv.bg

Чл.8.Читалището:

- 8.1.Развива и обогатява културния живот, социалната и образователната дейност на с. Ясен;
- 8.2.Допринася за укрепване на знанията и интереса на хората към науката, изкуствата и културата;
- 8.3.Създава условия за развитие и изява на творческите способности на населението;
- 8.4.Поддържа, обогатява и развива народни обичаи и традиции;
- 8.5.Съдейства за издигане културата на труда, бита и отношенията между хората;
- 8.6.Осигурява достъп до знания и информация;
- 8.7.Възпитава и утвърждава националното самосъзнание в дух на демократизъм, родолюбие и общочовешки ценности.

Чл.9.Читалището осъществява своите цели и задачи чрез различни форми и средства като:

- 9.1.Общодостъпна библиотека и читалня;
- 9.2.Достъп до електронни информационни мрежи чрез предоставяне на компютърни и Интернет услуги;
- 9.3.Самодейни колективи, школи, кръжоци и курсове по изкуства и за изучаване на чужди езици, научно-технически знания, битова култура, здравно образование;
- 9.4.Музейни и художествени сбирки съгласно Закона за културното наследство;
- 9.5.Клубове по интереси за деца, младежи и възрастни;
- 9.6.Концерти, спектакли и изложби;
- 9.7.Празници и народни обичаи;
- 9.8.Издаване на печатни материали.

Глава ТРЕТА

Учредителство и членство

Чл.10.Читалището се учредява на събрание, на което присъстват най-малко 50/петдесет/ граждани.

Чл.11.Дейността на читалището се прекратява по решение на Общото събрание с мнозинство от 2/3 от всички действителни членове.

Чл.12.Членовете на читалището са индивидуални, колективни и почетни:

12.1.Индивидуалните членове са български граждани и биват действителни и спомагателни.

12.1.2.Действителни членове са български граждани, навършили 18 години, които плащат определения по устав членски внос;

12.1.3.Спомагателни членове са граждани до 18 години. Те имат съвещателен глас и нямат право да бъдат избирани в ръководните органи на читалището;

12.2.Почетни членове са граждани – български и чуждестранни, които имат заслуги за развитието на читалището;

Н а р о д н о ч и т а л и щ е “ П р о с в е т а – 1 9 2 3 ”

Община Плевен, с.Ясен, ул. “Георги Димитров” 37
GSM 0882 997959; E-mail: prosveta_qsen@abv.bg

12.3.Колективни членове са организации и фирми, които плащат членски внос. Имат право на един глас на Общо събрание и се представляват от лице, упълномощено от ръководството на организацията/фирмата за това.

Чл.13.Действителните, почетните и колективните членове имат право:

- 13.1.Да избират и бъдат избирани в ръководните органи на читалището;
- 13.2.Да участват в обсъждането на всички въпроси за дейността на читалището;
- 13.3.Да получават информация за работата на ръководните им органи;
- 13.4.Да ползват с предимство базата на читалището.

Чл.14. /1/ Членството в НЧ „Просвета - 1923“ се учредява и прекратява с заявление и решение на Настоятелството.

Чл.14. /2/ Членството се прекратява:

- 1.Автоматично, когато не е платен членският внос за календарната година до 31декември на същата година;
- 2.При изключване, с решение на Общото събрание.
- 3.При смърт или поставяне по запрещение на физическо лице – член на читалището;
4. При прекратяване на колективен член.

Чл.15.Всички членове на читалището са длъжни:

- 1.Да спазват устава на читалището;
- 2.Да плащат определения членски внос;
- 3.Да пазят и обогатяват читалищното имущество;
- 4.Да работят за авторитета и доброто име на читалището.

Чл.16.Общото събрание на читалището може да изключи член, който:

- 1.Грубо нарушава Устава,
- 2.Уронва доброто име на читалището;
- 3.С действията си е нанесло стопански и финансови щети на читалището.

Глава ЧЕТВЪРТА **Органи на управление**

Чл.17.Органите на управление на читалището са:

- 17.1.Общо събрание на членовете;
- 17.2.Настоятелство;
- 17.3.Проверителна комисия.

Чл.18.Висш орган на управление е Общото събрание на членовете на читалището:

- 18.1.Общото събрание се състои от всички членове на читалището, платили членския си внос до края на предходната календарна година.
- 18.2.Решенията на Общото събрание са задължителни за другите органи на читалището;
- 18.3.Общото събрание се свиква най-малко един път годишно като отчетно и на три години като отчетно-изборно. Събранието е редовно, когато е свикано с покана, връчена срещу подпис на всеки един член или на негов пълномощник, не по-късно

Н а р о д н о ч и т а л и щ е “ П р о с в е т а – 1 9 2 3 ”

Община Плевен, с.Ясен, ул. “Георги Димитров” 37
GSM 0882 997959; E-mail: prosveta_qsen@abv.bg

от 7 дни преди обявената дата. Поканата трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. В същия срок на общодостъпни места в селото трябва да бъде обявена поканата за събранието;

18.4.Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко $\frac{1}{2}$ от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от $\frac{1}{3}$ от членовете при редовно Общо събрание и не по-малко от $\frac{1}{2}$ плюс един при извънредно Общо събрание;

18.5.Решенията на Общото събрание се вземат с мнозинство от $\frac{1}{2}$ плюс един гласове от присъстващите членове, а решенията по чл.19, точки 1, 7, 9, 10, 11 се вземат с мнозинство от най-малко $\frac{2}{3}$ от всички членове;

18.6. Обявеният в поканата дневен ред не може да бъде променян или допълван, освен ако на събранието присъстват всички членове на читалището.

18.7. Извънредно Общо събрание се свиква по искане на Настоятелството, на Проверителната комисия или на $\frac{1}{3}$ от членовете, имащи право на глас, с дневен ред и покани по общия ред за свикване на общо събрание.

Чл.19. /1/ Общото събрание има следните компетенции:

- 1.Да приема читалищния устав, да прави промени и допълнения в него;
- 2.Да решава основни въпроси за развитието на читалището;
- 3.Да обсъжда и взема решения по Годишния финансов отчет, Годишния отчет за дейността на читалището, отчет за дейността на Настоятелството и Проверителната комисия;
- 4.Да приема бюджета на читалището;
- 5.Да избира членовете на Настоятелство, Проверителна комисия и Председателя;
- 6.Да определя размера на членския внос;
- 7.Да отменя решения на Настоятелството и Проверителната комисия;
- 8.Да взема решения за сдружаване или за прекратяване на членството в читалищни сдружения;
- 9.Да изключва членове на читалището;
- 10.Да взема решение за прекратяване на читалището;
- 11.Да взема решения за отнасяне до съда за незаконосъобразни действие на ръководството или отделни читалищни членове;

Чл.19. /2/ $\frac{2}{3}$ от всички членове на читалището могат да предявят иск пред Окръжен съд –гр. Плевен за отмяна на решение на Общото събрание, ако то противоречи на устава или на Закона за НЧ. Искът се предявява в едномесечен срок от узнаване на решението, но не по-късно от 1 година от вземането му.

Чл.20.Изпълнителен орган на читалището е Настоятелството.

20.1.То се състои от 3 членове, избрани за срок от 3 години и работи на обществени начала. Промени в неговия състав могат да се правят както на годишни, така и на извънредни Общи събрания. Членовете на Настоятелството не могат да са в роднински връзки по права и съребрена линия до четвърта степен;

Н а р о д н о ч и т а л и щ е “ П р о с в е т а – 1 9 2 3 ”

Община Плевен, с.Ясен, ул. “Георги Димитров” 37
GSM 0882 997959; E-mail: prosveta_qsen@abv.bg

20.2.Настоятелството провежда свои заседания най-малко веднъж на 3 месеца и работи при пълна гласност. Заседанията са редовни, когато присъстват повече от ½ от членовете му. Решенията се вземат с обикновено мнозинство;

Чл.21.Компетенциите и задълженията на Настоятелството са:

21.1.Организира и направлява цялостната дейност на читалището, съобразно решенията на Общото събрание, собствените си решения и закона;

21.2.Приема вътрешните актове, необходими за организацията на дейността на читалището;

21.3.Предлага за приемане от Общото събрание на ГФО, отчета за дейността на читалището и проекто - бюджета за следващата година;

21.4.Да насрочва, определя дневния ред и организира провеждането на Общите събрания;

21.5.Приема и освобождава членове на настоятелството по тяхна молба;

21.6.Назначават секретаря на читалището и определя длъжностната му характеристика;

21.7.Приема организационната структура и щатното разписание на читалището, в съответствие с отпуснатата субсидия и финансовото състояние.

Чл.22.Председателят на читалището е член на Настоятелството и се избира от Общото събрание за срок от 3 години. Компетенциите му са:

22.1.Организира дейността на читалището съобразно закона, устава и решенията на Общото събрание;

22.2.Представява читалището заедно и поотделно със секретаря на читалището;

22.3.Свиква и ръководи заседанията на Настоятелството и председателства Общото събрание;

22.4.Сключва и прекратява трудовите договори със служителите съобразно бюджета на читалището и въз основа решенията на Настоятелството.

Чл.23.Секретарят :

23.1.Организира изпълнението на решенията на Настоятелството вкл. решенията за изпълнението на бюджета;

23.2.Организира текущата основна и допълнителна дейност;

23.3.Отговаря за щатния и хонориран персонал;

23.4.Представява читалището заедно и поотделно с председателя.

Чл.24.Проверителната комисия се състои от 3 членове, избрани за срок от 3 години. Компетенциите и са:

24.1.Прави годишни и текущи проверки за законосъобразното изразходване на средствата и стоково – материалните ценности;

24.2.Осъществява контрол върху дейността на Настоятелството, председателя и секретаря на читалището по спазването на закона, устава и решенията на Общото събрание;

24.3.Членовете на Проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудово- правни отношения с читалището и са роднини на членове на Настоятелството или помежду си.

Н а р о д н о ч и т а л и щ е “ П р о с в е т а – 1 9 2 3 ”

Община Плевен, с.Ясен, ул. “Георги Димитров” 37
GSM 0882 997959; E-mail: prosveta_qsen@abv.bg

Чл.25.Членовете на Настоятелството и Проверителната комисия, председателя и секретаря на читалището не могат да са в роднински връзки по права и сребрена линия до четвърта степен, да не са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер и да декларират липса на конфликт на интереси по закон.

ГЛАВА ПЕТА

Финансова дейност и материална база

Чл.26.Читалището се финансира от:

- 26.1.Субсидия от държавен и общински бюджет;
- 26.2.Членски внос;
- 26.3.Платени културни и информационни услуги;
- 26.4.Такси за участие в школи, кръжоци, курсове и други форми на обучение, организирани от читалището или съвместно с други организации;
- 26.5.Трудови инициативи и обществени услуги;
- 26.6.Наеми от движимо и недвижимо имущество;
- 26.7.Дарения, завещания и спонсорство;
- 26.8.Други приходи.

Чл.27.Имуществото на читалището се състои от сгради и обзавеждане, предоставени му от държавата и общината във владение или собственост въз основа разпоредбите на ЗНЧ, а така също от собствени имоти и материална база, подарени на читалището и/ или придобити със собствени средства.

Чл.28.Читалището не може да отчуждава и да залага недвижими вещи. Движими вещи могат да бъдат залагани, бракувани или заменени с подоброкачествени с решение на Настоятелството. Недвижимото и движимо имущество, собственост на читалището, както и приходите от него не подлежат на принудително изпълнение освен за вземания, произтичащи от трудово-правни отношения.

Допълнителни и заключителни разпоредби

Чл.29.Този устав е приет на Общо редовно годишно отчетно събрание на членовете на читалището на 15.05.2022г. и отменя досега действащия устав на Читалище „Просвета-1923”

Чл.30.Народно читалище „Просвета-1923” е юридическо лице с нестопанска цел в обществена полза със седалище: с. Ясен, ул. „Георги Димитров” № 37, E-mail: prosveta_qsen@abv.bg, кръгъл печат с надпис Народно читалище „Просвета 1923”, с. Ясен, община Плевен в окръжност, в средата разтворена книга и слънце.

Чл.31.Празник на читалището е 24 май-Деня на славянската писменост и култура.

Народно читалище “Просвета – 1923”

Община Плевен, с.Ясен, ул. “Георги Димитров” 37
GSM 0882 997959; E-mail: prosveta_qsen@abv.bg

Годишна програма за развитие 2024

ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ на Народно читалище „Просвета-1923” с.Ясен, Общ.Плевен

I. УВОД

Народно читалище “Просвета-1923” обслужва жителите на с. Ясен, Община Плевен.

Основните цели и задачи на Народно читалище “Просвета-1923 ” са заложи в Устава, като основната цел е:

Развитие и утвърждаване на духовните ценности и гражданското общество, на основата на принципите на демократизма.

Като неправителствена институция Читалището осъществява своите дейности, регламентирани в Закон за народните читалища, а като юридически субект от ЗЮЛЦ, спазва всички закони на страната, имащи отношение към работата му.

Народно читалище “Просвета-1923” се стреми да заеме естествената си роля на посредник между различни обществени групи, институции, местна власт, медии, за да акумулира нов социален капитал на доверието, съпричастността и участието в развитието на селото.

Съхранява, развива и прави публично достояние културно-историческото наследство на общността, популяризира постиженията на световната цивилизация.

Народно читалище “Просвета-1923” има традиция в поддържането на художествени и творчески формации и местни обичаи.

II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ:

През 2024 г. развитието на читалищната дейност ще продължи в основните насоки:

Основни задачи:

- да опазва културно-историческото наследство и националните традиции;
- да спомага изграждането на ценностна система у децата и младежите;
- да поддържа и обогатява материалната си база;
- да разработва и реализира инициативи /проекти за общностно/ местно развитие и финансиране на читалищната дейност;

Народно читалище “Просвета – 1923”

Община Плевен, с.Ясен, ул. “Георги Димитров” 37
GSM 0882 997959; E-mail: prosveta_qsen@abv.bg

- да работи за осигуряване на по-добра, по-съвременна и по-висококачествена образователна, културна, социална и информационна среда на населението;
- да разшири съдържателния и социалния обхват на читалищната дейност за привличане на по-широк кръг население;
- да развива ползотворното сътрудничество между читалищата на територията на община Плевен, региона и страната;
- да поддържа активно партньорство с общинската администрация и НПО, както и с културните институции и бизнеса за взаимна полза.

Библиотечна дейност:

- обновяване на библиотечния фонд в зависимост от читателските интереси;
- подобряване дейността на библиотеката, съобразена с интересите и нуждите на населението, чрез различни форми на културно – масовата работа;
- осъществяване на изложби свързани с бележити дати на личности и събития от местен, регионален и национален характер
- провеждане на срещи и литературни четения.

Културно – масова дейност:

- осъществяване на културният календар за читалищните прояви;
- повишаване на художественото и жанрово разнообразие на културните мероприятия;
- честване на официалните и традиционни празници;
- провеждане на мероприятия, свързани със съхраняването, развитието и популяризирането на местни традиции и обичаи.

Любителско художествено творчество:

- повишаване на художествено – творческите постижения на любителските състави;
- активно участие на любителските състави и индивидуални изпълнители в културно – масови събития на селото.

Подобряване финансовото състояние на читалището чрез:

- осъществяване на контакти с личности и фирми за набиране на допълнителни средства за по-активно участие на любителските състави и индивидуални изпълнители в местни и национални програми, конкурси и фестивали;
- членски внос;
- проекти и програми;
- дарения и спонсорство;

Народно читалище "Просвета – 1923"

Община Плевен, с. Ясен, ул. "Георги Димитров" 37
GSM 0882 997959; E-mail: prosveta_qsen@abv.bg

Културен календар за дейността през 2024 г.

Януари:

Възстановка и провеждане на ритуала „Кърава кобила“ в селото
Отбелязване и празнуване на Бабинден /Ден на родилната помощ/

Февруари:

Отбелязване на 151 години от гибелта на Васил Левски
Последната седмица на месеца – работилница за мартеници с участието на децата от Арт клуба и на членове от Клуб на пенсионера и хора с увреждания
Конкурс и изложба на мартеници - „Българската мартеница – символ на здраве и сила“

Март:

Празник с Баба Марта в детската ясла, детската градина и ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“
Отбелязване денят на любителското творчество. Организиране на творческа среща с изявени читалищни самодейци.
Поднасяне на венци на паметника край Ясен за Националният празник 3-ти Март
Конкурс и изложба на рисунки за 3-ти март
Празнуване на Международния ден на жената
Конкурс и изложба с детски рисунки на тема „Мама“

Април:

Седмица на детската книга и изкуствата за деца „Да разкажем приказка“ с децата от Детска градина „Малина“
Маратон на четенето с ученици от ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ и децата от ДГ „Малина“
Отбелязване Световен ден на книгата и авторското право
Възстановка и провеждане на обичая „Лазаруване“ от ДФАФ „Дъга“

Н а р о д н о ч и т а л и щ е “ П р о с в е т а – 1 9 2 3 ”

Община Плевен, с.Ясен, ул. “Георги Димитров” 37
GSM 0882 997959; E-mail: prosveta_qsen@abv.bg

Май:

Великденска работилница – подготовка и украса на селото за празника, инициативата „Да боядисаме и подарим яйце на хора в неравностойно положение “

Честване Денят на библиотекаря, гостуване на деца от детската градина и училището в библиотеката

Отбелязване на празника за Денят на българската азбука, просвета и култура, и на славянската книжовност

Юни:

Отбелязване Международен ден на детето. Организиране на детски празник за детето - на открито

XII-то двудневно издание на Национален Фолклорен Фестивал „Традицията среща бъдещето“

Отбелязване 110 години от рождението на нашия съгражданин и писател – Александър Муратов /Христо М. Мишев/

Юли и август:

Детска лятна занималня

Септември:

Отбелязване Ден на Съединението

Отбелязване Ден на Независимостта

Старт на творчески сезон 2024/2025г. – начало на дейността на танцови състави

Октомври:

Отбелязване Ден на възрастните хора

Ноември:

Честване Ден на народните будители

Празнуване Ден на християнското семейство – конкурс за рисунки и есета

Декември:

Отбелязване и честване на Международния ден на хората с увреждания

Коледно-новогодишни празници

Конкурс за сурвачка

Конкурс за ръчно изработена коледна играчка

Коледна работилница

Коледна работилница – арт клуб

Народно читалище “Просвета – 1923”

Община Плевен, с.Ясен, ул. “Георги Димитров” 37
GSM 0882 997959; E-mail: prosveta_qsen@abv.bg

Благотворителен коледен базар – „За децата на с. Ясен“
Коледен празник

Участия на самодейните състави:

Детска формация за автентичен фолклор „Дъга“ – в месни инициативи, различни фестивали и онлайн издания

Клуба за народни танци „Хайде на хорото“ – в месни инициативи, различни фестивали и онлайн издания

Детски танцов състав „Хайде на хорото“ – в месни инициативи, различни фестивали и онлайн издания

Детско юношески танцов състав „Традиция“ – в месни инициативи, различни фестивали и онлайн издания

Участия на Детски арт клуб в конкурси и изложби

Всички дейности на НЧ“Просвета-1923“ с. Ясен ще бъдат извършени и съобразени съгласно финансовата възможност на читалището.

Изготвил:

Яна Иванова-секретар

Председател:

Янита Коцева

Н а р о д н о ч и т а л и щ е “П р о с в е т а – 1 9 2 3”

Община Плевен, с.Ясен, ул. “Георги Димитров” 37
GSM 0882 997959; E-mail: prosveta_qsen@abv.bg

СПИСЪК НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА НАСТОЯТЕЛСТВОТО И ПРОВЕРИТЕЛНАТА КОМИСИЯ

НАСТОЯТЕЛСТВО:

- 1.Янита Александрова Коцева - председател
- 2.Малинка Иванова Цветкова - член
- 3.Стефан Маринов Стефанов - член

ПРОВЕРИТЕЛНА КОМИСИЯ:

- 1.Илияна Русева Кръстева - председател
- 2.Невянка Лачева Русенова - член
- 3.Веселка Илиева Пенова - член